

## Universitätsbibliothek Paderborn

# Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe Parisiis, 1648

§. 4. Ratio inueniendorum Climatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

# DE ELEMENTIS EX SPHERA;

dem, & in Geminis videt, atque ita de reliquis signis. Satius ergo iudicauimus per dies digerere Climata, qua à polaribus circulis in polos procedunt; vocanturque improprie dicta; quia persemihoram non crescunt. Vidi autem illustrem Astrologum, qui tria tantùm illiusmodi Climata numeraret; Primum cum Sol moratur in Cancro, & in Geminis: Secundum cum insuper hæret in Tauro & Leone: Tertium denique cum sex Borealia signa Zodiaci decurrit. Nos certè antiquitatem venerati numerum antiquum retinuimus, & mensis duntaxat nomen expunximus.

Quod autem mirum videbitur hæc Climata quò magis accedunt ad polos, eò maius spatium terræ occupant: cum è contrà Climata propriè dicta restringantur, quò magis ab Aquatore recedunt. Cuius ratio postea afferetur petita ex dispositione signo-

rum in Eccliptica Zodiaci.

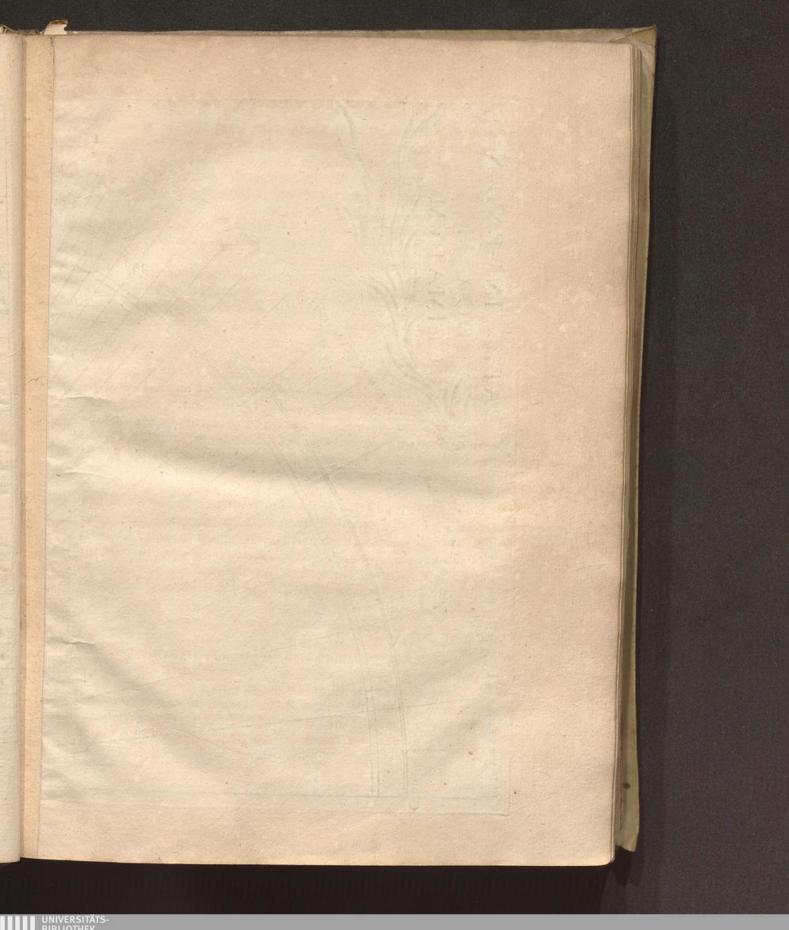
Quódque magis mirabere, non sufficit eadem tabula Climatis impropriis Borealibus, & Australibus; cum eadem tabula exhibeat Climata propriè dicta fiue Australia, siue Borealia. Cuius diuersitatis ratio est, quia pluribus diebus Sol percurrit signa Borealia, paucioribus Australia; hæc nempe 178. diebus horis 21. minutis 42. secundis 25. illa verò 186. diebus horis 8. minutis 12. secundis 44. Siue vt loquuntur pingui mineruâ Ecclesiastici Computistæ Sol 94. diebus transit ab æquinoctio verno, ad solstitium æstiuum, & 94. item diebus ab æstiuo solstitio ad aquinoctium autumnale; hinc verò ad solstitium hibernum 89. diebus & sexhoris, & inde ad aquinoctium vernum 89: diebus. Cuius varietatis caussa reiicienda est in diuersitatem centri motus Solaris à centro terra. Qua tamen mutatio inxerreomnos quia subinde inducitur, continget aliquando si diutiùs mundus perduret, vt quod de Boreali parte nunc dicitur, postea de Australi afferatur.

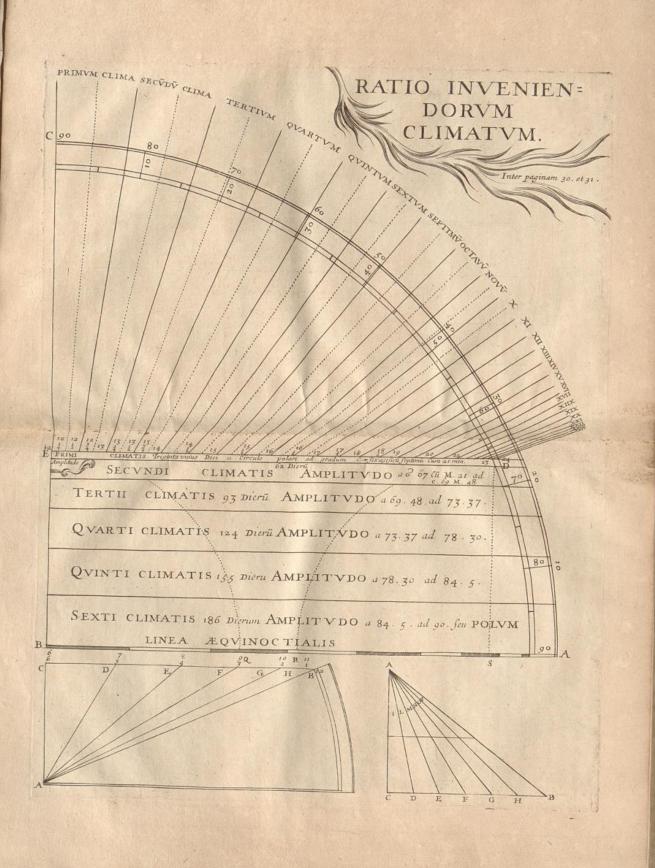
## §. 4. Ratio inueniendorum Climatum.

VT Climata reperiamus accurate, vtemur methodo, qua Cro-

pusculorum diuersitas intelligitur, quæ ita se habet.

Quadrantem circuli divide in partes 90. eiusque quadrantis latus A. B. sit Æquator, latus B. C. horizon populorum, qui sub Æquatore viuunt. Tam ab Æquatore sursum progrediendo sepone 23. gradus cum dimidio, ab hoc puncto duc lineam Aqua-









tori parallelam D. E. quætibi repræsentabit Tropicum Cancriine a line a Climatum, & parallelorum distantiam sic inuenies. Supra lineam D. E. excita duos circuli quadrantes, quorum semidiameter sit sinea prædicta, eósque quadrantes, in partes 24. seca vt inuenias Climata, aut 48. portiones, vt reperias parallellos: ab vtrisque punctis in quadrantibus notatis ducito lineas, quæ Tropicum secent, seu lineam D. E. & exearum intercapedine distantiam Climatum, & parallelorum habebis.

Nam ex puncto B. centro primi quadrantis duces lineam per primum interuallum ex 48. notatis in linea D. E. aduertes in maioris quadrantis divisione attingere gradum elevationis quatuor cum minutis 18. hic sinem habebis primi paralleli. Duces aliam lineam per secundum spatium videbis incidere in gradum 8. cum minutis 24. hic scies claudi secundum parallelum, ac proinde primum Clima; atque ita deinceps, donec perueneris ad 48. interuallum, quod cadere deprehendes in gradum 66. cum dimidio, seu polarem Arcticum, in quo Climata propriè dicta siniuntur.

Hæc methodus facilior, reddit rationem quæsiti de inæquali distantia Climatum. Quæ ratio innititur demonstratione, quam tibi appēdix nostræ tabulæ repræsentat. Videlicet quod si à puncto A. ducantur lineæ in lineam B. C. quæ dividant illam in partesæquales C.D.E.F. G.H. & vna earum demissa site ad perpendiculum in lineam B. C. divisam, quò magis sectiones D. E. F. &c. recedent à perpendiculari C. eò minorem sustinebunt angulum, & erit angulis I. maior quàm L. & ita deinceps. Quò di linea C. B. dividatur in partes eò minores, quò magis recedunt à perpendiculari, minores adhuc sustinebunt angulos. At ita se habent spatia in Tropico notata; igitur quò magis lineæ protrastæ recedent à linea A. C. seu Horizonte, eò minora erunt intervalla.

Id autem ad sensum deprehenditur in commotione sphæræ reêtæ, attollendo sensim vnum è polis. Cùm enim Horizon secet
Æquatorem, duósque Tropicos in duas partes æquales quando
Sphæra recta constituitur, vbi redditur illa obliquior maiorem circulorum istorum portionem nobis ostendit, minorem occulit; &
eius apparentiæ inæqualitas magis elucebit, quò magis polus attolletur. Hoc est porrò, quod dixere veteres potissimum Geminus, & Cleomedes: Quò maior est inclinatio, eò semper maior arcus
illorum (circulorum) quos Sol decurrit supra sinientem apparet, minor

#### DE ELEMENTIS EX SPHERA, 32

latet. Que omnia accuratius demonstrantur in Sphæricis Theo. fijlib. 2. propol. 19. ment blimen 11, muser

# §. 5. Ratio inueniendorum Climatum post circulos polares.

VT lucis incrementum post circulos polares deprehendatur, attendendum ad figna in quibus Sol commoratur dum percurrit Ecclipticam. At certum est dies parum crescere, & imminui, dum Sol commoratur in signis Tropico vicinioribus, ad sensum augeri aut deficere, cum in remotioribus versatur. Vnde fit vt Climata hæcangustiora sint, quò magis accedunt ad Tropicos, latiora quò magis ad polos vergunt. Hoc autem augmentum in propolità figura fic agnosces.

Ex termino Tropici seu litera D. perpendicularem demitte in Æquatorem, & exinde duos circuli quadrantes ducito, quorum hæc perpendicularis erit diameter. Eos quadrantes in sex partes diuide, quoi sunt Climata improprie dicta. Linea ex diuisionibus quadrantum in perpendicularem ducta, dabunt tibi horum Climatum internalla.

## CAPVT VLTIMVM.

## De Ventis.

# S. I. De numero ventorum secundum veteres.

PHILOSOPHI QVIDAM APVD ARISTOTELEM bant) ventus est tantum aer motus. De his 1. Meter. cap. 13. Philosophus.

THERIALCES APVD STRABONEM duos rantum recipiebat sibiab vtroque polo oppositos, dicebanturque

BOREAS Notvs.

POETÆ GRÆCT ET LATINI quatuor appellant, ques fibi inuicem ita opponunt.

Aquilo Bopias

Fauonius Zipopos. Eurus Eupos

Zephyri autem loco in tempestate solent Africum substituere. ANDRO-